

%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%B0%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F (дата звернення 13.05.2025)

2. Загальні відомості про стан галузі культури. Київська обласна військова адміністрація. URL: <https://koda.gov.ua/gromadskosti/gumanitarna-polityka/kultura/zagalni-vidomosti-pro-stan-galuzi/>? (дата звернення 13.05.2025)

Поспєлова Т.В.,
д.н.держ.управ., професор кафедри управління,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна
Акіліна О.В.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри управління,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

КИЇВСЬКА АГЛОМЕРАЦІЯ ЯК ЦЕНТР ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ: ВИКЛИКИ ВІЙНИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЗРОСТАННЯ

Київська агломерація, як найбільше економічне та соціальне скупчення населених пунктів в Україні, має значний потенціал для залучення інвестицій. У післявоєнний період її роль може суттєво зрости, особливо в контексті реалізації стратегій сталого розвитку, відновлення та регіонального планування. Актуальність теми пояснюється необхідністю системного управління простором, людським капіталом і фінансовими ресурсами в умовах війни та повоєнного відновлення.

Стан та значення Київської агломерації. Київська агломерація охоплює місто Київ і навколишні міста та селища, що мають сталий економічний, соціальний і трудовий зв'язок зі столицею. За даними соціологічного дослідження, ще у 2020 році «з-поміж респондентів у громадах до 30 км від столиці вважають себе киянами (навіть за умови проживання поза нинішніми межами столиці) 24,1%, понад 30 км – 14%. Вималювався загальний соціологічний «портрет» жителя Київського субрегіону. Кожного робочого дня

24,8% з 30-ти кілометрової території їздять до столиці..... Так роблять і 17% тих, хто живе в громадах понад 30 км» [1]. Проте попри її де-факто існування, агломерація досі не має чіткого юридичного статусу, що ускладнює координацію дій на рівні громад і стратегічне планування розвитку території.

Як свідчить Стратегія розвитку Київської області до 2027 року [2], на початку повномасштабного вторгнення область зазнала масштабних руйнувань, втратила частину населення (понад 500 тис. осіб), а на її території розміщено понад 300 тис. внутрішньо переміщених осіб. Інфраструктура та економіка регіону відчули істотний тиск, особливо в логістиці, соціальних послугах та сфері зайнятості. Проте документ також вказує на конкурентні переваги: людський капітал, географічне розташування та міжнародну підтримку.

Дані досліджень [3-5] свідчать про потребу системного інвестування в реконструкцію інфраструктури та управління просторовим розвитком. У документах наголошується на необхідності впровадження інституцій агломераційного типу для забезпечення міжмуніципальної координації та ефективного використання міжнародної технічної допомоги. Агломерації в Україні, особливо в умовах війни, відіграють ключову роль у концентрації ресурсів, управлінні міграційними потоками та забезпеченні сталого розвитку. У світовому контексті їх розвиток орієнтовано на поліцентризм, інтеграцію транспорту, цифровізацію та екологізацію. В Україні ці тенденції частково реалізуються через децентралізацію, що підтверджується дослідженнями С. Ткача та Я. Панаса [6].

У праці М. Дьоміна і М. Габреля [7] представлено концепцію ергатичної моделі просторового розвитку, яка базується на інтеграції технічних, поведінкових і ментальних параметрів територій. На відміну від традиційного планування, ця модель передбачає врахування ціннісних орієнтирів громад, соціальних емоцій і зв'язків людей із середовищем. Вона спрямована не лише на технічну реконструкцію, а й на відновлення соціальної цілісності та зміцнення самоідентичності мешканців територій. Для Київської агломерації це означає можливість формувати просторову політику, яка відповідатиме

реальним очікуванням населення та сприятиме зменшенню напруги між ядром і периферією агломерації.

За результатами соціологічного дослідження [8] більшість громад в Україні демонструють усвідомлення своєї ролі у процесах повоєнного відновлення. Респонденти висловлюють високі очікування щодо прозорості в ухваленні рішень, відкритості до участі, а також потреби враховувати інтереси внутрішньо переміщених осіб і вразливих груп. Для Київської агломерації це свідчить про необхідність впровадження нових форм публічного управління з орієнтацією на інклюзивність, партисипативне планування та довіру як базову цінність інституційного середовища.

В умовах відсутності юридично закріпленого статусу Київської агломерації та розпорошеності повноважень між містом Київ і навколишніми громадами постає нагальна потреба в новому рівні координації та управління. Одним із рішень могло б стати створення міжмуніципального координаційного органу. Такий орган має бути не суто дорадчим, а виконавчим – із правом впроваджувати проекти, розпоряджатися спільним бюджетом розвитку та узгоджувати стратегічне планування. Його склад варто формувати за участю представників територіальних громад, бізнесу, аналітичних центрів та громадських організацій, щоби забезпечити інституційний баланс та легітимність.

Для підтримки стратегічного бачення необхідна не лише управлінська структура, а й інструментарій просторової аналітики. Важливим кроком стало би створення цифрової інтерактивної мапи Київської агломерації, на якій у відкритому доступі були б візуалізовані всі основні інвестиційні проекти, об'єкти соціальної інфраструктури, зони, придатні для релокації бізнесу, плани розвитку транспортних коридорів, а також дані про навантаження на інженерні мережі. Така карта стала б не лише інструментом управління, а й засобом для залучення інвесторів, прозорості конкуренції між громадами за ресурси та інтереси мешканців.

Проте навіть найкращі ідеї залишатимуться декларативними без правових

підстав для їх реалізації. Тому доцільно ініціювати зміни до законодавства, які б узаконили агломерацію як окрему одиницю стратегічного планування – з чітко визначеними функціями, повноваженнями, бюджетним механізмом і відповідальністю. Це дало б змогу координувати політики просторового розвитку, транспорту, житлово-комунальної інфраструктури та інвестицій на міжмуніципальному рівні.

Щоб стимулювати громади до участі у спільному розвитку, варто впровадити систему агломераційних грантів – прозору, конкурсну модель, подібну до механізмів державно-приватного партнерства. Використання електронних платформ на кшталт Prozorro дозволить забезпечити відкритість відбору проектів, контроль за їх реалізацією та ефективне використання ресурсів. Перевагу матимуть ті ініціативи, які мають міжгромадський характер та створюють мультиплікативний ефект.

Щоб змістити акценти з хаотичного розростання на продумане просторове планування, пропонується створити спеціальну урбаністичну платформу. Вона працюватиме як симулятор сценаріїв розвитку агломерації – від планування нових житлових районів до розподілу трафіку, зонування, екологічних балансів та доступності соціальних послуг. Завдяки залученню GIS-даних, модулів прогнозування та інтеграції зі статистикою така платформа стане ключовим інструментом для ухвалення управлінських рішень.

Окрему увагу слід приділити підвищенню фаховості та вмінню діяти спільно. Тому варто запустити серію воркшопів із просторового планування, орієнтованих на потреби громад Київщини. Їх базовий підхід – ергатичне моделювання: врахування емоційного, поведінкового та історичного контексту територій. До проведення таких навчань варто долучити урбаністів, ІТ-фахівців, соціологів і представників громад, щоб сформувати критичну масу лідерів змін, здатних реалізувати не лише формальні документи, а й нову культуру управління простором.

Висновки. Післявоєнний розвиток Київської агломерації не може ґрунтуватися лише на відновленні зруйнованої інфраструктури. Йдеться про

глибшу трансформацію – просторову, інституційну, соціальну. Агломерація, яка наразі існує лише де-факто, потребує чіткого управлінського контуру, який дозволить скоординовано використовувати ресурси, планувати розвиток на десятиліття вперед і залучати інвестиції на принципах прозорості, екологічної відповідальності та соціальної інклюзивності.

Київська агломерація має всі передумови, щоб стати експериментальним полігоном для апробації нових підходів до відбудови, управління простором і стимулювання локального зростання. Саме тут може бути сформовано модель поствоєнного розвитку, яка поєднає технологічну модернізацію, партисипативне управління, просторову справедливість та європейські принципи планування. Україні потрібен успішний приклад. І Київська агломерація здатна ним стати.

Список використаних джерел

1. Міністерство розвитку громад та територій України. Чому прискорення важливіше, ніж рівновага. Результати одного соціопитування. Портал «Децентралізація». 27.11.2020. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12869>

2. Стратегія розвитку Київської області на 2021-2027 роки. (нова редакція): Рішення Київської обласної ради від 06 березня 2025 року № 1259-31-VIII. URL: <https://koda.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/strategiya-ko-2021-2027-nova-redakciya.pdf>

3. Відновлення України. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/>

4. Богдан Т. Післявоєнна відбудова: уроки з досвіду Балкан. Бізнес цензор. 2022. URL: <https://biz.censor.net/m3330248>

5. Національна рада з відновлення України від наслідків війни. Проєкт «Росія заплатить». Звіт про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії росії проти України станом на 1 вересня 2022 року. 2022. URL: <https://damaged.in.ua/damage-assessment>

6. Ткач С.М., Панас Я.В. Міські агломерації в регіонах України: передумови та перспективи розвитку в умовах війни. 2024. URL: [https://ird.gov.ua/sep/sep20243\(167\)/sep20243\(167\)_062_TkachSM,PanasYaV.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20243(167)/sep20243(167)_062_TkachSM,PanasYaV.pdf)

7. Дьомін М., Габрель М. Ергатичність в обґрунтуванні просторового майбутнього України: моделювання та завдання. Містобудування та територіальне планування, 2024. № (85). С. 3–21. URL: <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2024.85.3-21>

8. Місцеве самоврядування та територіальна організація влади: результати соціологічного дослідження. 2022. URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1164&page=1>

Росохацька М.О.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Науковий керівник – Руденко В.С.,
доцент кафедри управління
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

ЕМОЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Інтенсивні соціально-економічні трансформації вимагають від організацій нових підходів до управління людським капіталом. На тлі цифровізації, глобалізації та зростаючого значення «м'яких» навичок (softskills), зростає увага до емоційної компетентності як до ключового чинника, що забезпечує стабільне функціонування організацій і високу продуктивність праці. На сьогодні емоційна компетентність стає не лише важливим елементом професійної ефективності фахівців будь-якої сфери діяльності, але й стратегічною перевагою для сучасних компаній, які прагнуть адаптуватися до нових викликів ринку праці.

У сучасному науковому дискурсі та управлінській практиці емоційна компетентність (англ. emotional competence, або ЕК) розглядається як одна з